

Markkinat-tiedote 1/2022

Sisällys

Sisäpiiritiedon käyttö- ja ilmaisukiellot koskevat muitakin kuin sisäpiiriläisiä	1
Listautumisantien markkinoinnista	4
ESMAN kannanotto standardin IFRS 17 <i>Vakuutus sopimukset</i> käyttöönotosta ja siirtymän läpinäkyvyydestä	7
Listayhtiöiden odotetaan antavan puolivuosisikatsauksissaan riittävästi tietoja Ukrainan sodan vaikutuksista taloudelliseen raportointiinsa – ESMA on julkaissut kannanoton	8
Tilinpäätösvalvonnan tuloksia Euroopassa 2021	9
Ajankohtaista ESMasta	10
Markkinat-tiedote julkaistaan nyt myös verkkoversiona	11

Sisäpiiritiedon käyttö- ja ilmaisukiellot koskevat muitakin kuin sisäpiiriläisiä

Finanssivalvonta on tehnyt muutaman viime vuoden aikana useamman tutkintapyynnön poliisille sisäpiiritiedon väärinkäytöstä sekä sisäpiiritiedon laittomasta ilmaisemisesta. Tapaukset ovat eri käsittelyvaiheissa poliisilla ja syyttäjällä. Tuoreimmat lainvoimaiset tuomiot sisäpiiritiedon väärinkäytöstä, törkeästä sisäpiiritiedon väärinkäytöstä ja sisäpiiritiedon laittomasta ilmaisemisesta ovat tältä vuodelta. Neljälle yksityishenkilölle annetut tuomiot olivat alimmillaan 75 päiväsakkoa ja korkeimmillaan yhdeksän kuukautta ehdollista vankeutta. Rikoksella saatu hyöty tuomittiin menetettäväksi valtiolle.

Sisäpiiritiedon väärinkäytön ja laittoman ilmaisemisen kiellot koskevat kaikkia

Finanssivalvonta on internetsivuillaan julkaissut listayhtiön sisäpiiriläisille suunnatut 10 kaupankäyntiohjetta, joiden tavoitteena on ohjata sisäpiiriläisiä hyviin toimintatapoihin omassa arvopaperikaupankäynnissään. Tällä artikkelilla Finanssivalvonta haluaa kiinnittää myös muiden sijoittajien kuin yhtiön sisäpiiriläisten huomiota sisäpiiritietoon liittyviin kieltoihin, joita ovat muun muassa sisäpiiritiedon ilmaisu-, neuvonta- ja käyttökiellot.

Kiellot ovat yleisiä ja ne koskevat kaikkia arvopaperimarkkinoilla toimivia ja kauppaa käyviä heidän asemastaan ja työtehtävistään riippumatta. Nämä kiellot onkin jokaisen kaupankävijän tärkeä ymmärtää ja ottaa huomioon omassa toiminnassaan ja kaupankäynnissään.

Kaupankäyntiä valvotaan kattavasti ja tehokkaasti

Arvopaperimarkkinoiden toimivuus edellyttää, että sijoittajat voivat luottaa markkinoihin ja niillä toimiviin osapuoliin. Mikäli arvopaperimarkkinoilla kauppaa käyvä henkilö käyttää tiettyä listayhtiötä koskevaa täsmällistä, olennaista ja julkistamatonta tietoa eli sisäpiiritietoa hyväkseen, hän saa tiedollisen etumatkansa vuoksi perusteetonta etua muiden sijoittajien kustannuksella. Sisäpiiritiedon väärinkäyttö rapauttaa luottamusta markkinoiden puolueettomuuteen sekä sijoittajien tasapuoliseen asemaan, ja on siksi kiellettyä ja rangaistavaa.

Arvopaperimarkkinoiden kaupankäynnin valvonta on laaja kokonaisuus, jossa on mukana useita eri tahoja. Valvonnassa hyödynnetään kattavasti ja tehokkaasti pitkälti automaattisia kaupankäynnin valvontajärjestelmiä.

Markkinatoimijoilla, kuten asiakastoimeksiantoja vastaanottavilla ja toteuttavilla sijoituspalvelun tarjoajilla sekä markkinapaikoilla on velvollisuus valvoa asiakkaidensa kaupankäyntiä ja ilmoittaa Finanssivalvonnalle havaitsemistaan epäilyttävistä liiketoimista ja toimeksiannoista. Näitä ilmoituksia Finanssivalvonta saa vuosittain noin 150–200 kappaletta.

Finanssivalvonta valvoo kaupankäyntiä ja tutkii epäilyttävät kaupankäyntitapahtumat hyödyntäen omaa kaupankäynnin valvontajärjestelmäänsä. Valvontajärjestelmä tuottaa havaintoja poikkeuksellisista ja epäilyttävistä kaupankäyntitapahtumista tarkempaan jatkotutkintaan. Finanssivalvonnalla on käytössään erittäin kattavat ja yksityiskohtaiset tiedot kaupankäynnistä sisältäen myös tiedot kaupankäynnistä Suomen rajojen ulkopuolella. Finanssivalvonta saa esimerkiksi tarkat tiedot kenen tahansa kaupankävijän kaupoista ja toimeksiannoista Helsingin pörssissä listatulla osakkeella, vaikka kaupassa olisi käytetty ulkomaista välittäjää ja vaikka kauppa olisi toteutettu muualla kuin Helsingin pörssissä. Sisäpiiritiedon väärinkäyttötutkinnoissa käydään läpi laajasti epäilyttävää kaupankäyntiä ja huomioidaan myös esimerkiksi sukulaisuussuhteita ja muita yhteyksiä eri henkilöiden välillä. Finanssivalvonta tekee lisäksi tiivistä yhteistyötä muiden maiden valvojien kanssa.

Tutkinta voi johtaa siihen, että Finanssivalvonta tekee tutkintapyynnön poliisille. Sisäpiiritiedon väärinkäyttö ja sisäpiiritiedon laitton ilmaiseminen on säädetty rangaistavaksi rikoslaisissa. Rangaistus sisäpiiritiedon väärinkäytöstä tai sisäpiiritiedon laittomasta ilmaisemisesta voi olla enintään kaksi vuotta vankeutta, ja jos kyse on törkeästä sisäpiiritiedon väärinkäytöstä, enintään neljä vuotta vankeutta. Myös sisäpiiritiedon väärinkäytön yritys on rangaistavaa.

Sisäpiiritietoa ei saa ilmaista ilman hyväksyttävää syytä

Jos sinulla on hallussasi sisäpiiritietoa, et saa ilmaista sitä toiselle ilman hyväksyttävää syytä. Sisäpiiritiedon ilmaisukiellon tavoitteena on estää sisäpiiritiedon leviäminen ja mahdollinen tiedon hyödyntäminen arvopapereiden kaupankäynnissä. Tästä johtuen sisäpiiritiedon ilmaiseminen on pääsääntöisesti kiellettyä. On kuitenkin tilanteita, joissa sisäpiiritiedon ilmaiseminen on hyväksyttävää; näin on silloin, jos tiedon ilmaisevan henkilön työtehtävien hoitaminen edellyttää tiedon ilmaisemista. Tällöin ilmaisemisen tulee tapahtua osana tiedon ilmaisevan henkilön työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista. Ilmaisukiellon osalta on siis tärkeää huomata, että esimerkiksi työpaikalla tapahtuvien keskustelujen yhteydessä sinun ei tule ilmaista työssäsi saamaa sisäpiiritietoa, ellei se ole työtehtäväsi hoitamisen kannalta välttämätöntä.

Sisäpiiritiedon ilmaiseminen on kiellettyä riippumatta siitä, miten sisäpiiritieto on saatu. Kiellon piiriin voi kuulua siten esimerkiksi tilanne, jossa olet sattumalta kuullut keskustelun, jossa ilmaistaan sisäpiiritietoa tai nähnyt dokumentteja, joista ilmenee sisäpiiritietoa. Tällaista tietoa et saa ilmaista edelleen toiselle etkä tätä tietoa myöskään itse käyttää. Listayhtiön sisäpiiriin tai osakkeenomistajiin kuulumattomien henkilöiden osalta kiellon soveltuminen edellyttää kuitenkin sitä, että henkilö tietää tai hänen pitäisi tietää asian olevan sisäpiiritietoa.

Sisäpiiritietoa ei saa käyttää eikä neuvoa muita käyttämään

Jos olet saanut sisäpiiritietoa, sinua koskee kielto hankkia tai luovuttaa rahoitusvälinettä kuten esimerkiksi osaketta, jota tieto koskee, riippumatta siitä, onko sinut merkitty listayhtiön tai neuvonantajan

sisäpiirilueteloon. Huomaa myös, että kiello koskee myös toisen lukuun, kuten esimerkiksi perheenjäsenen tai sijoitusyhtiön lukuun, tapahtuvaa hankkimista tai luovuttamista. Jos sinulla on sisäpiiritietoa, et voi siis ostaa rahoitusvälineitä esimerkiksi lastesi tai puolisosasi lukuun. Myös toimeksiannon, jonka olet antanut ennen kuin sait sisäpiiritietoa, peruuttaminen tai muuttaminen on kiellettyä sisäpiiritiedon käyttämistä, jos sinulla toimeksiannon peruuttamis- tai muuttamishetkellä on sisäpiiritietoa.

Jos olet saanut sisäpiiritietoa, sinua koskee myös kiello neuvoo toista rahoitusvälineen hankinnassa ja luovutuksessa. Kiello koskee sekä suoraa että välillistä neuvomista. Suoraa neuvomista on sisäpiiritiedon perusteella annettu suositus tai ohje hankkia tai luovuttaa rahoitusvälineitä. Välillisenä neuvomisena pidetään esimerkiksi sijoitusvihjeiden antamista, jos vihjeen antajalla on kyseessä olevaa rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa. Myös sisäpiiritiedon perusteella annettu suositus toimeksiannon peruuttamiseksi tai muuttamiseksi on kiellettyä. Neuvonnan rangaistavuus ei edellytä, että henkilö ilmaisee hallussaan olevan sisäpiiritiedon tai että hänen antamansa neuvo johtaa rahoitusvälineen hankintaan tai luovutukseen.

Minkälainen tieto voi olla sisäpiiritietoa?

Sisäpiiritieto määritellään markkinoiden väärinkäyttöasetuksen¹ 7.1 artiklan a) alakohdassa. Määritelmän mukaan sisäpiiritiedolla tarkoitetaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy liikkeeseenlaskijaan tai rahoitusvälineeseen ja jolla julkistettuna todennäköisesti olisi huomattava vaikutus rahoitusvälineen tai siihen liittyvän rahoitusjohdannaisen hintaan.

Liikkeeseenlaskijan eli listayhtiön on pidettävä sisäpiirilueteloa sen palveluksessa olevista henkilöistä, joilla on pääsy sisäpiiritietoon tai jotka muutoin suorittavat tehtäviä, joiden kautta näillä henkilöillä on pääsy sisäpiiritietoon. Myös liikkeeseenlaskijan käyttämillä neuvonantajilla on vastaava velvollisuus.

Sisäpiirilueteloihin kuulumattoman henkilön voi toisinaan olla haasteellista arvioida, onko hänellä oleva tieto sisäpiiritietoa. Yleisimmin listayhtiöitä koskeva sisäpiiritieto liittyy esimerkiksi listayhtiön merkittävään tilaukseen, huomattavaan investointipäätökseen, yrityskauppaan, ostotarjoukseen tai listayhtiön taloudellisen kehityksen muutoksiin. On kuitenkin tärkeää huomioida, että sisäpiiritiedon määritelmä on varsin laaja eikä sitä ole rajattu esimerkiksi vain edellä lueteltuihin tietoihin. On myös hyvä huomata, että vaikka asiasta ei olisi perustettu listayhtiössä sisäpiirihanketta, kyse saattaa kuitenkin olla sisäpiiritiedosta. Sitä, onko tieto sisäpiiritietoa, tulee arvioida edellä esitettyjen sisäpiiritiedon kriteerien, julkistamattomuuden, täsmällisyyden ja olennaisuuden, kautta.

Tiedon julkistamattomuus, täsmällisyys ja olennaisuus

Sisäpiiritiedon määritelmään liittyvällä tiedon julkistamattomuudella tarkoitetaan tietoa, jota liikkeeseenlaskija ei ole julkistanut pörssitiedotteella tai tieto ei muuten ole ollut markkinoiden saatavissa.

Tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä,

- jos tieto viittaa olosuhteisiin tai tapahtumiin, jotka ovat jo ilmenneet tai tapahtuneet, tai joiden voidaan kohtuudella odottaa ilmenevän tai tapahtuvan ja
- jos tieto on riittävän tarkkaa, jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä tiedon mahdollisesta vaikutuksesta rahoitusvälineen arvoon.

Tiedon täsmällisyys ei edellytä sitä, että tapahtuman toteutuminen tai olosuhteen ilmeneminen olisi varmaa tai suurella todennäköisyydellä tapahtuvaa tai ilmenevää. Tiedon täsmällisyyden täyttymiseen riittää

¹ [Markkinoiden väärinkäyttöasetus \(EU\) N:o 596/2014](#), lyhennys MAR (Market Abuse Regulation).

se, että olosuhteiden tai tapahtuman ilmenemiseen tai toteutumiseen on objektiivisesti arvioituna tosiasiallinen mahdollisuus. Tiedon täsmällisyys ei myöskään edellytä sitä, että mahdollisen hintavaikutuksen suunta olisi ennakoitavissa tiedon perusteella.

Olenmaisella tiedolla tarkoitetaan tietoa, jolla julkistettuna todennäköisesti olisi huomattava vaikutus liikkeeseenlaskijan rahoitusvälineen hintaan ja tietoa, jota järkevästi toimiva sijoittaja todennäköisesti käyttäisi yhtenä sijoituspäätöksensä perusteena.

Lisätietoa aiheesta

- [Sisäpiiriasiat - Finanssivalvonta](#)
- [Sisäpiiriläisen 10 kaupankäyntiohjetta](#)
- [Markkinoiden väärinkäyttöasetus \(EU\) N:o 596/2014](#)

Lisätietoja antavat

Juha Manu, markkinavalvoja, juha.manu(at)finanssivalvonta.fi, puhelin 09 183 5323
Pia Ovaska, johtava lakimies, pia.ovaska(at)finanssivalvonta.fi, puhelin 09 183 5296

Listautumisantien markkinoinnista

Finanssivalvonta vastaa tässä artikkelissa listautumisantien neuvonantajien usein esittämiin kysymyksiin listautumisantien markkinoinnista sekä rajanvedosta IPO-markkinoinnin ja muun viestinnän välillä.

Yleistä

Markkinointitavat ja -kanavat listautumisanneissa ovat kehittyneet ja monipuolistuneet, ja kysymyksiä on noussut muun muassa siitä, mikä markkinoinnissa on sallittua ja mikä ei, mikä on IPO-markkinointia ja mikä muuta mainontaa. Mitään yksiselitteistä vastausta näihin kysymyksiin ei ole, ja tilanteita joudutaankin arvioimaan aina tapauskohtaisesti. Keskeistä on kuitenkin se, että markkinointi ei saa olla harhaanjohtavaa. Ratkaisevaa on myös se, mitä markkinoinnilla tavoitellaan; jos esimerkiksi suunnitellaan podcastia, jonka tavoitteena on houkutella sijoittajia osallistumaan listautumisasiin, podcastissa tulee huomioida IPO-markkinointia koskevat vaatimukset.

Finanssivalvonta katsoo, että listautumisannin markkinointiviestien ja -kanavien huolellinen etukäteissuunnittelu ja suunnitelmissa pitäytyminen minimoi sitä koskevia mahdollisia tulkintaongelmia, mikä katsotaan listautumisannin markkinoinniksi. Etukäteen tulisi myös sopia siitä, ketkä markkinoivat listautumisasiä yhtiön puolesta ja ketkä taas eivät sitä kommentoi. Listautuvan yhtiön neuvonantajilla on tärkeä rooli yhtiön ohjeistamisessa myös tältä osin. Finanssivalvonta pitääkin hyvänä Suomessa vallitsevaa käytäntöä laatia listautuvalle yhtiölle julkisuusohjeet (publicity guidelines) jo listautumisprojektin varhaisessa vaiheessa. Ohjeet auttavat yhtiön johtoa tiedostamaan, mitä tietoa yhtiöstä voi julkisuudessa kertoa ja milloin.

kuin markkinointimateriaalissa käytetään esitteen tekstejä, tekstien yhdenmukaisuuden varmistaminen on materiaalien laatijoiden/yhtiön vastuulla.

Markkinointikampanjan iskulause, slogan, kannattaa toimittaa Finanssivalvonnalle kommentoitavaksi hyvissä ajoin. Käytännössä iskulausetta on useissa tapauksissa muutettu Finanssivalvonnan kommenttien perusteella. Kommentit ovat usein liittyneet siihen, että iskulause on antanut kuvan, että yhtiön menestys tai sijoittajien tuotot olisivat varmoja.

Finanssivalvonta suosittaa, että markkinointimateriaalit toimitetaan sille aikaisintaan siinä vaiheessa, kun Finanssivalvonta on antanut ensimmäiset esitekommentit ja ne on huomioitu seuraavassa esiteversiossa ja markkinointimateriaalissa. Käytännössä tämä tarkoittaa usein tarkastusajan puoliväliä. Myös myöhemät esitteen teksteihin Finanssivalvonnan kommenttien perusteella tehtävät muutokset on huomioitava soveltuvin osin kaikessa markkinointimateriaalissa. Finanssivalvonta edellyttää, että markkinointimateriaalin lopulliset versiot toimitetaan sille kootusti ennen kuin markkinointi aloitetaan.

Listautumisanneissa julkaistaan usein ennen annin varsinaista käynnistymistä tiedote yhtiön suunnitelmista listautua (intention to float -tiedote). Finanssivalvonta ei kommentoi yhtiöiden tiedotteita etukäteen, eikä näin ollen kommentoi myöskään ITF-tiedotteita.

Finanssivalvonnan havainnot

Finanssivalvonta ei ole havainnut erityisiä ongelmia niissä listautumisantien markkinointimateriaaleissa, joita se on etukäteen käynyt läpi. Joissakin epäselvissä tilanteissa Finanssivalvonta on yhdessä neuvonantajien kanssa keskustellut markkinointimateriaalin luonteesta ja markkinointiin liittyvistä menettelytavoista. Yleensä Finanssivalvonta ja neuvonantajat ovat arvioineet markkinointimateriaaleihin liittyviä tulokintakysymyksiä samalla tavalla. Finanssivalvonta kiinnittää kuitenkin markkinointimateriaalin laatijoiden huomiota erityisesti listautumisesta käytettäviin termeihin, vaihtoehtoisten tunnuslukujen esittämiseen sekä esitekommenttien huomioimiseen markkinointimateriaalissa.

Markkinointiin liittyvää sääntelyä ja ohjeita

- [Arvopaperimarkkinalaki](#) (1 luvun 2 ja 3 § sekä 3 luvun 3 §)
- [Esiteasetus](#) (EU) 2017/1129 (artikla 22) sekä [delegoitu asetetus](#) (EU) 2019/979 (luku IV)
- [Määräykset ja ohjeet 15/2013](#) Finanssivalvontajärjestelmän ja -tuotteiden markkinointi

Lisätietoja antaa

Marianne Demecs, markkinavalvoja, marianne.demecs(at)finanssivalvonta.fi, puhelin 09 183 5366

ESMA:n kannanotto standardin IFRS 17 Vakuutus sopimukset käyttöönotosta ja siirtymän läpinäkyvyydestä

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ESMA julkaisi 13.5.2022 kannanoton [Transparency on implementation of IFRS 17 Insurance Contracts](#).

Standardi IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* on ollut voimassa 13.12.2021 alkaen ja se tulee pakollisesti sovellettavaksi 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Vertailutiedot tulee antaa edeltävältä

tilikaudelta siirtymispäivän ollessa 1.1.2022. IFRS 17 korvaa tällä hetkellä sovellettavan standardin IFRS 4 *Vakuutus sopimukset*. Uuden standardin arvostuksen ja tilinpäätöksessä esitettävien tietojen muutokset IFRS 4:ään nähden ovat erittäin merkittäviä.

ESMAN kannanotto painottaa standardin soveltajia antamaan riittävän läpinäkyvää ja soveltamisajankohdan lähestyessä tarkentuvaa informaatiota osavuositarkastuksissaan vuonna 2022 ja vuoden 2022 tilinpäätöksessä siirtymästä ja sen vaikutuksista siten kuin standardi IAS 8 *Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet* edellyttää. ESMA painottaa, että käyttöönoton vaikutuksista annettavien tietojen odotetaan olevan sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia. Annettujen tietojen perusteella sijoittajien tulee voida arvioida uuden standardin käyttöönoton vaikutuksia yhteisön tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

IFRS 17 sisältää tulkintamahdollisuuksia ja optioita, kuinka yhteisö soveltaa standardia. Tilinpäätösvalvojat odottavat, että yhteisö kertoo valintansa merkittävistä harkintaan perustuvista ratkaisustaan.

Jotkut yhteisöt soveltavat ensimmäistä kertaa standardia IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* samanaikaisesti IFRS 17:n kanssa. ESMAN kannanotto vuodelta 2016 [Issues for consideration in implementing IFRS 9: Financial Instruments](#) on näille soveltajille edelleen ajankohtainen. Yhtiöiden tulisi myös harkita tietojen esittämistä IFRS 17:n käyttöönoton mahdollisista vaikutuksista yhteisön vakavaraisuussäätelyn mukaisiin lukuihin.

Lisätietoja antaa

Pentti Soininen, johtava IFRS-tilinpäätösasiantuntija, pentti.soininen(at)finanssivalvonta.fi

Listayhtiöiden odotetaan antavan puolivuositarkastuksissaan riittävästi tietoja Ukrainan sodan vaikutuksista taloudelliseen raportointiinsa – ESMA on julkaissut kannanoton

Finanssivalvonta ja ESMA seuraavat Ukrainan sotaan liittyvää toimintaympäristöä tehostetusti muun muassa taloudellisen raportoinnin näkökulmasta. Taloudellisen raportoinnin läpinäkyvyyden merkitys kasvaa epävarmuuden lisääntyessä.

ESMA odottaa, että yhtiöt antavat tulevassa taloudellisessa raportoinnissaan riittävästi tietoja Ukrainan sodan toteutuneista ja mahdollisista tulevista vaikutuksista toimintaansa, taloudelliseen asemaansa ja kassavirtoihinsa. Myös merkittävimpien riskien ja epävarmuuksien, joille yhtiö on altistunut, tulisi käydä selkeästi ilmi ja niistä tulee antaa riittävästi tietoa.

ESMA julkaisi 13.5.2022 tulevia puolivuositarkastuksia koskevan [kannanoton](#). Finanssivalvonta haluaa kiinnittää yhtiöiden, niiden tarkastusvaliokuntien ja tilintarkastajien huomiota seuraaviin keskeisiin seikkoihin niiden laatiessa tulevaa IAS 34 *Osavuositarkastukset* mukaan laadittua puolivuositarkastustaan.

Puolivuositarkastuksen laajuutta ja liitetietojen riittävyttä tulee arvioida erityisen huolellisesti

Ukrainan sodan ja sen vaikutusten odotetaan olevan monille yhtiöille IAS 34.15:n tarkoittama merkittävä tapahtuma, jota koskevalla tiedoilla on päivitettävä viimeisimmässä vuositilinpäätöksessä esitetyjä tietoja. Näin ollen Ukrainan sodan aiheuttama erityistilanne saattaa edellyttää puolivuositarkastuksessa

aiempaa yksityiskohtaisempia ja laajempia liitetietoja. Myös sellaisissa tapauksissa, että yhtiö toimii sodan aiheuttaman erityistilanteen aiheuttamille vaikutuksille alttiilla toimialoilla tai maantieteellisillä alueilla, mutta olennaisia vaikutuksia ei ole vielä aiheutunut taloudelliseen raportointiin, olisi syytä kuvata, miksi näin on.

Markkinoiden epävarmuus ja ennustamisen vaikeus lisäävät johdon harkinnan ja siitä esitettyjen tietojen merkitystä

Epävarmuus tulevasta kehityksestä on kasvanut merkittävästi Ukrainan sodan vaikutusten johdosta, ja tämä johtaa johdon lisääntyvään harkintaan osavuositarkastuksen laadinnassa. Muuttuneiden olosuhteiden takia johdon harkintaa edellyttävät ratkaisut saatetaan joutua arvioimaan ja perustelemaan uudelleen, kuten esimerkiksi määräysvaltasuhteiden olemassaolo tytäryhtiöissä ja omaisuuserien arvonalentuminen. Epävarmassa markkinatilanteessa ja näkyvyyden ollessa heikkoa skenaariomallintamisen merkitys korostuu arvonalentumistestauksissa. Uudet epävarmuustekijät saattavat tuoda myös uusia tilinpäätöksen eriä johdon harkinnan kohteeksi.

Finanssivalvonta odottaa kattavia ja riittävän yksityiskohtaisia tietoja puolivuositarkastusten laadinnassa käytetystä johdon harkinnasta. Sijoittajien on pystyttävä annettujen tietojen perusteella ymmärtämään, mitkä erät ovat vaatineet johdon harkintaa ja miten johto on harkintaa käyttänyt ratkaisuidensa taustalla.

Tarkastusvaliokunta kannustetaan ennakoivaan ja tiiviiseen vuoropuheluun johdon ja tilintarkastajien kanssa

Tarkastusvaliokunnan olisi tärkeää kiinnittää riskillisten osa-alueiden lisäksi erityistä huomiota johdon käyttämään uuteen harkintaan, arvioihin ja ennusteisiin ja niistä esitettyjen tietojen riittävyyteen. Finanssivalvonta kannustaa tarkastusvaliokuntaa ennakoivaan ja tiiviiseen vuoropuheluun johdon ja tilintarkastajansa kanssa. Vuoropuhelu tilintarkastajan kanssa voi auttaa tarkastusvaliokuntaa heidän omassa valvontatehtävässään, mutta sen lisäksi se auttaa tilintarkastajia haasteellisessa varmennustehtävässä epävarmuuden vallitessa. Tilintarkastajan tulee koko tilikautta koskevassa tilintarkastuskertomuksessa ilmoittaa, jos yhtiön puolivuositarkastusta ei ole tilintarkastajan käsityksen mukaan laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti.

Lisätietoja antaa

Sirkku Palmuaro, johtava IFRS-tilinpäätösasiantuntija, sirkku.palmuaro(at)finanssivalvonta.fi

Tilinpäätösvalvonnan tuloksia Euroopassa 2021

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (European Securities and Markets Authority, ESMA) julkaisi maaliskuussa 2022 tilinpäätösvalvontaa koskevan toimintakertomuksen *2021 Corporate reporting enforcement and regulatory activities*⁴. Siinä kerrotaan ESMA:n koordinoimasta eurooppalaisten kansallisten tilinpäätösvalvojien vuoden 2021 toiminnasta. Raportti on aiempaan verrattuna selkeämmin jaettu kolmeen osaan: taloudellisen raportoinnin valvonta (sis. IFRS-valvonnan ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen valvonnan), muun kuin taloudellisen tiedon valvonta ja ESEF-raportointi. ESMA antaa näistä yhtiöille, niiden tarkastusvaliokunnille ja tilintarkastajille suosituksia, miten nämä voivat parantaa tulevaa

⁴ [ESMA32-63-1249 2021 Corporate Reporting Enforcement and Regulatory Report](#).

taloudellista raportointia arvioimalla, miten yhtiöt ovat noudattaneet IFRS-standardeja, muuhun kuin taloudelliseen tietoon liittyvää sääntelyä ja ESMAn ohjeita.

Vuonna 2021 ESMA ja kansalliset tilinpäätösvalvojat jatkoivat tavanomaisia IFRS-valvontatoimia. Kansalliset tilinpäätösvalvojat kävivät vuonna 2021 läpi 711 listayhtiön tilinpäätökset tai osavuosikatsaukset. Näistä toimenpiteisiin johti 250 valvontatapausta, mikä on 40 prosenttia läpikäydyistä yhtiöistä. Aiempien vuosien tapaan valvojat havaitsivat eniten puutteita rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta, rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentumisesta ja tilinpäätöksen esittämisestä. Näissä havainnoissa korostuu tietojen läpinäkyvyys ja yhtiökohtaisuus, mikä oli erityisen tärkeää covid-19-pandemian epävarmassa markkinatilanteessa laadituissa tilinpäätöksissä. Lisäksi havaittiin edelleen useita olennaisia poikkeamia tuloutukseen liittyvien aiheiden osalta, vaikka IFRS 15:tä *Myyntituotot asiakassopimuksesta* on jo sovellettu kolme vuotta.

Tilinpäätösvalvojat kävivät myös läpi 711 yhtiön raportointia muita kuin taloudellisia tietoja. Tämä edustaa noin 36 prosenttia niistä liikkeeseenlaskijoista, joiden tulee näitä tietoja esittää. Valvontatoimenpiteisiin ryhdyttiin 72 yhtiön osalta.

Lisäksi valvojat kävivät läpi 537 toimintakertomusta arvioidakseen ESMAn vaihtoehtoisista tunnusluvuista julkaiseman ohjeen noudattamista. Näiden pohjalta valvontatoimenpiteisiin ryhdyttiin 97 yhtiön osalta, mikä vastaa 18 prosenttia läpikäydyistä yhtiöistä.

Vuonna 2021 ESMA edisti myös taloudellisen raportoinnin kehittämistä monin toimin. Näitä toimia olivat muun muassa:

- ESMAn kirje Euroopan komissiolle liittyen avoimuusdirektiivin uudistamiseen vuoden 2020 Wirecard-tapauksen johdosta⁵
- ESMAn raportti konsernitilinpäätöksen laatimista koskevien standardien (IFRS 10, IFRS 11 ja IFRS 12) soveltamisesta⁶
- ESMAn raportti rahoituslaitosten ECL-liitetietoihin liittyvien IFRS-standardien (IFRS 7 ja IFRS 9) noudattamisesta⁷
- ESEF XBRL -taksonomiatiedostot 2021⁸.

Lisätietoja antaa

Nina Lindeman, IFRS-tilinpäätösasiantuntija, [nina.lindeman\(at\)finanssivalvonta.fi](mailto:nina.lindeman(at)finanssivalvonta.fi)

Ajankohtaista ESMasta

ESMA on julkaissut 11.2.2022 kestäväen rahoituksen työohjelman vuosille 2022–2024.

ESMA on julkaissut 17.3.2022 Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) kanssa (yhdessä ESAt) varoituksen ns. virtuaalivaluuttojen ostamisen ja/tai hallussapidon suurista riskeistä.

⁵ [ESMA32-51-818 Letter to the European Commission.](#)

⁶ [ESMA32-67-716 Report on the application of IFRS 10-11-12](#)

⁷ [ESMA32-339-169 Report on the application of the IFRS 7 and IFRS 9 requirements regarding banks expected credit losses](#)

⁸ [ESMA32-60-727 Final report draft rts amending rts on esef 2021](#)

ESOjen yhteinen vuoden 2021 riskiraportti EU-rahoitusjärjestelmän riskeistä ja haavoittuvuuksista on julkaistu 13.4.2022.

ESMA on antanut 29.4.2022 komissiolle teknisen neuvon sijoittajansuojaa koskeviin kysymyksiin. Neuvo on annettu osana komission vähittäissijoittajastrategiaa.

ESMA on antanut 2.5.2022 lausuntonsa komission ehdottamista muutoksista pienten ja keskisuurten yritysten sisäpiirilistoja ja likviditeetinhallintaa koskeviin teknisiin sääntely- ja täytäntöönpanostandardeihin.

Markkinat-tiedote julkaistaan nyt myös verkkoversiona

Markkinat-tiedote julkaistaan numerosta 1/2022 alkaen myös verkkoversiona. Kun jokainen Markkinat-tiedotteen artikkeli on oma verkkosivunsa, ne löytyvät hakukoneilla ja niihin voidaan viitata suoraan linkillä tai jakaa niitä sosiaalisessa mediassa.

Tiedote julkaistaan verkkopalvelussamme edelleen myös pdf-tiedostona, joka kokoaa yhden numeron kaikki artikkelit yhteen. Sekä verkkoversion että pdf-tiedoston julkaisulinkki jaetaan Markkinat-tiedotteen tilaajille sähköpostiin. Aikaisemmin verkkopalvelussa on julkaistu ainoastaan pdf-tiedosto Markkinat-tiedotteesta. Markkinat-tiedotteen voit tilata osoitteesta finanssivalvonta.fi > [Lomakkeet](#) > [Uutiskirjeiden tilauslomake](#)